

Geachte,

Hierbij wil ik reageren op het wetsvoorstel Voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren.

Thuisonderwijs is, in mijn ogen, een belangrijke pijler van het onderwijslandschap. De Coronacrisis heeft laten zien, hoe kwetsbaar centraal georganiseerde systemen zijn, en het huidige onderwijsstelsel lijkt niet voldoende weerbaar bij intense sociale uitdagingen.

Om de uitdagingen van de grote maatschappelijke veranderingen aan te kunnen, die in de toekomst te verwachten zijn, is een hoge mate van flexibiliteit nodig, en een diversiteit aan onderwijsstrategieën. Het is onwaarschijnlijk, dat onderwijs dat moet voldoen aan de centrale normen die worden opgelegd aan alle gesubsidieerde scholen, de burgers van morgen voldoende voorbereid op de snel veranderende samenleving.

Thuisonderwijs, waarbij mensen die de kinderen het beste kennen hen onderwijzen op verschillende manieren, en met liefde, zou daarom door de regering krachtig ondersteund moeten worden. Bijvoorbeeld door netwerkmogelijkheden aan te reiken, kortingspassen voor musea, de bibliotheken goed te financieren, en middelen zoals schoolboeken gratis of tegen een nominaal bedrag aan te bieden. De moderne thuisonderwijsouder maakt ook gebruik van diensten die via het internet worden aangeboden, zoals Youtube, waar tegenwoordig uitstekende colleges en debatten te vinden zijn, Khan Academy, Coursera, EdX, Ted, de Universiteit van Nederland, enzovoort, en voldoet al lang niet meer aan het sleetse clichébeeld van de religieuze extremist of de rare hippie.

In het huidige wetsvoorstel moeten ouders een onderwijsplan opstellen, waarin ze aangeven naar de kerndoelen te werken. Ik heb bij mijn eigen kinderen gezien, hoe beperkend deze zijn. De intentie daarvan is om een kapstok te bieden, waaraan het onderwijs kan worden opgehangen. In de praktijk is het een trechter, waardoor slechts een beperkte visie op de wereld kan worden opgenomen. Kinderen die leren vanuit intrinsieke motivatie, met persoonlijke aandacht voor hun individuele behoeften en interesses, doen het vaak later in het leven beter. In veel andere landen is thuisonderwijs daarom al lang erkent als een goede leermethode voor kinderen.

Natuurlijk zijn er kinderen die om allerlei redenen het minder gemakkelijk hebben in het leven. Vanwege geestelijke of lichamelijke beperkingen, of ouders die hun opvoedkundige taak onvoldoende kunnen volbrengen. De overheid heeft zonder twijfel een rol te spelen om ook die kinderen te beschermen en de mogelijkheid te bieden om onderwijs te volgen. De grote meerderheid van de kinderen en ouders is echter in een heel andere situatie, en regelgeving zou zich meer moeten richten op deze positieve voorbeelden van betrokken ouders die zich ten eerste inspanssen voor het welzijn en de toekomst van hun kind.

Het huidige wetsvoorstel lijkt thuisonderwijs eerder moeilijker dan gemakkelijker te maken, en dat lijkt mij geen goede zaak.

Ik wil u in de plaats daarvan de volgende suggesties aan de hand doen:

- Maak thuisonderwijs een recht voor iedere ouder
- Leidt ambtenaren op die thuisonderwijzende ouders ondersteunen, niet door te controleren of ze zich wel aan de regels houden, maar die als coaches kunnen functioneren, en met financiële en praktische tips kunnen komen
- Biedt vouchers aan, waarmee ouders diensten kunnen inkopen die ze voor thuisonderwijs nodig hebben. Denk aan cursussen, inclusief cursussen lesgeven, leiding geven of sociocratie
- Maak thuisonderwijs ook mogelijk na het vierde levensjaar, na inschrijving bij een school
- Maak thuisonderwijs mogelijk voor kinderen die dat een beperkte tijd zouden willen, bijvoorbeeld een of twee jaar
- Zet in op een zo groot mogelijke diversiteit aan onderwijs in Nederland, en gebruik thuisonderwijs om dit te bereiken. Dit is onontbeerlijk voor de toekomst van het land.

– Zet in op vraaggestuurd leren in plaats van door experts opgestelde criteria.